

ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ»

НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС
«ЕКОНОМОСВІТА» ІМЕНІ АКАДЕМІКА
МАР'ЯНА ДОЛІШНЬОГО

Hochschule der
Deutschen Bundesbank
Schloss Hachenburg

UKRAINIAN-AMERICAN
ASSOCIATION
OF COLLEGE
EDUCATORS (UAACE)

ПОЛЕСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

კავკასიის უნივერსიტეტი
CAUCASUS UNIVERSITY

УНИВЕРЗИТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

VYSOKÁ ŠKOLA BAŇSKÁ -
TECHNICKÁ UNIVERZITA
OSTRAVA

EUROPEAN
UNIVERSITY FOR
ECONOMICS &
MANAGEMENT

UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY WE
WROCLAWIU

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

PAŃSTWOWA WYŻSZA
SZKOŁA TECHNICZNO-
EKONOMICZNA IM. KS.
BRONISŁAWA MARKIEWICZA
W JAROSŁAWIU

VILNIUS UNIVERSITETAS

VILNIUS
KOLEGIJA /
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

LIETUVOS
VERSLO KOLEGIJA
25 metai Šiuolaikiškų studijų

UNIVERSITY OF
JOHANNESBURG

ДННУ "АКАДЕМІЯ
ФІНАНСОВОГО
УПРАВЛІННЯ"

XV Міжнародна науково-практична конференція Інтеграція України у європейський та світовий фінансовий простір

приурочена до 80-річчя
Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»

ЗБІРНИК ТЕЗ

ЛЬВІВ
2020

УДК : 336:65.012.12

Інтеграція України у європейський та світовий фінансовий простір: збірник тез XIV міжнародної науково-практичної конференції, приуроченої до 80-річчя Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», 21 травня 2020 року / Львівський інститут ДВНЗ «Університет банківської справи». — Львів, 2020. – 115 с.

Збірник містить матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції, проведеної у ДВНЗ «Університет банківської справи» 21 травня 2020 року. В тезах доповідей висвітлено результати теоретичних і прикладних досліджень із широкого кола питань розвитку фінансового ринку України в умовах інтеграції в європейський і світовий фінансовий простір.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Відповідальність за науковий рівень тез доповідей, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, додержання норм авторського права, наявність плагіату несуть автори.

Редакційна колегія:

Дудинець Л.А., к.е.н., старший викладач кафедри фінансів, банківської справи і страхування Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», завідувач сектору з науково-організаційної та аналітичної роботи науково-дослідної частини ДВНЗ «Університет банківської справи»

Шурпенкова Р.К., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»

Адреса редакційної колегії
Львівський інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»
пр. В. Чорновола, 61, м. Львів 79020

ДОЛЛАРИЗАЦИЯ ЭКОНОМИКИ: ФАКТЫ И МНЕНИЯ

Теляк О.А., Буцкюнене О.

Полесский государственный университет, Вильнюсская коллегия

Tseliak A., Butciunene O. ECONOMIC DOLERATION: FACTS AND OPINIONS. The article describes the situation with the dollarization of the economy of the Republic of Belarus. The article discusses different approaches to this financial phenomenon.

Существуют диаметрально противоположные экспертные мнения относительно воздействия долларизации на экономику суверенной страны, авторы статьи поддерживают позицию о негативном характере ее влияния. По экспертным оценкам аналитиков Национального банка Республики Беларусь общий расчетный размер потерь страны от долларизации можно оценить в сумме около 2–3% ВВП ежегодно [1]. По мнению представителя регулятора и экспертного сообщества уровень долларизации экономики страны является высоким и потери страны от долларизации сосредоточены прежде всего в области курсовых и инфляционных рисков.

Для характеристики уровня долларизации в Беларуси можно привести следующую статистику: к 2020 году рублевая денежная масса (M2*) в составе широкой денежной массы (M3) составила уже 39 % (для сравнения 34,5 % – по итогам 2018 года, 35 % – по итогам 2017 года, 32 % – по итогам 2016 года, 27 % – по результатам 2015 года). В качестве выражения уровня финансовой долларизации приведем далее информацию о доле иностранной валютной составляющей в структуре кредитов и депозитов банковского сектора. Доля депозитов секторов экономики, размещенных в банках Республики Беларусь номинированных в иностранной валюте, согласно данным Статистического бюллетеня Национального банка Республики Беларусь по состоянию на начало 2020 года составила 60 % (64 % за 2018 год, 67 % за 2017 год, 70 % за 2016 год, 74 % за 2015 год). Что касается доли кредитов банков в иностранной валюте в общей сумме кредитов, выданных банками секторам экономики, то, с учетом приостановления с 2009 года кредитования физических лиц в иностранной валюте, по состоянию на начало 2020 года она составила 46,5 % (48 % по результатам 2018 года, 51 % по результатам 2017 года, 56 % по результатам 2016 года 57,2 % по результатам 2015 года).

Можно констатировать достаточно волатильную ситуацию, а имеющиеся позитивные подвижки вплоть до 2020 года произошли в результате

предпринятых регуляторами финансового рынка мер по дедолларизации. К сожалению, результаты грамотной политики регулятора в направлении дедолларизации отечественной экономики нивелированы социально-экономическими международными вызовами начала 2020 года. Так, на начало апреля 2020 года в стране рублевая составляющая денежной массы снизилась до 37 % с начала года; доля депозитов в иностранной валюте за два месяца 2020 года увеличилась до 62 % от общего объема депозитов секторов экономики, размещенных в банках страны; доля кредитной задолженности секторов экономики перед банками страны в иностранной валюте в общем объеме возросла до 48 % за тот же период.

Среди негативных причинно-следственных связей, сопровождающих долларизацию можно выделить следующие: невозможность обеспечить полный финансовый суверенитет страны; отсутствие контроля за денежным обращением, денежной массой; сложности проведения суверенной монетарной политики, снижение эффективности ее инструментов; отсутствие стабильности на финансовом рынке страны, общая экономическая и монетарная нестабильность; нарастание инфляционных и девальвационных тенденций, в негативном варианте формирующихся в инфляционно-девальвационную спираль; рост теневого сектора экономики; снижение доверия экономических агентов к проводимой государством экономической политике, финансово-банковской сфере; слабость национальных институтов и т.п.

Представители МВФ Эндрю Берг и Эдуардо Боренштейн, например, в своих записках «Полная долларизация: преимущества и недостатки» отмечают, что «Главной привлекательной стороной полной долларизации служит устранение риска внезапной резкой девальвации валютного курса страны. Таким образом, страна может сократить премию за риск при осуществлении ею внешнего заимствования. Страны с долларизованной экономикой могут пользоваться более высоким доверием у международных инвесторов, иметь более низкий спред процентных ставок на их внешние займы, сокращать бюджетные издержки и добиваться больших инвестиций и роста». Указанные авторы так же задаются вопросом о том, «могут ли эти преимущества компенсировать стране издержки, связанные с отказом от собственной валюты» [2]. Т. к. авторы статьи присоединяются к отрицательному ответу на этот вопрос, то полагают активизировать применяемые меры по дедолларизации экономики. Кроме того, на примере отдельных стран, например Литвы, видим и негативные стороны перехода на единую региональную валюту, выраженную, например, в резком росте цен и т.п. Переход страны на использование валюты

другого государства, как правило, с более сильной экономикой, в качестве законного платежного средства, лишает ее такого механизма регулирования, как девальвация, например.

Странам с высокой долларизацией необходимо продолжать принимать усилия по приданию национальной денежной единице преобладающего положения в экономике страны наряду с общим улучшением экономического развития, повышения эффективности экономики в целом, стабилизацией финансовой системы, либерализацией валютного рынка, снижением инфляционных и девальвационных тенденций и ожиданий. Дедолларизации так же будет способствовать развитие финансового рынка страны в институциональном аспекте; либерализация валютного рынка, повышение доверия экономических агентов к проводимой финансово-экономической политике, к финансовому сектору; укрепления потенциала финансовой системы противостоять и абсорбировать внешние шоки.

Библиографический список

1. Калечиц С. В. Итоги реализации денежно-кредитной политики Республики Беларусь за первое полугодие 2018 г. [Электронный ресурс] / С. В. Калечиц // Банковский вестник. – 2018. – № 7/660. – С. 3–8. – Режим доступа : <https://www.nbrb.by/bv/Arch/660.pdf>.
2. Ize A. Financial Dollarization / Ize A., Yeyati E. L. // Journal of International Economics. – 2003. – № 59. – P. 323–347.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ І ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: МАКРО- ТА МІКРО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ, ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РІШЕННЯ	5
<i>Khmelyarchuk M., Sunday I.</i> Theoretical and Conceptual Principles of the mechanisms for Sustainable Development Financing	5
<i>Квасній М.М.</i> Застосування Z–моделювання для прогнозування фінансової кризи підприємства	8
<i>Козьмук Н.І., Стецевич А.І.</i> Показники розвитку малого і середнього бізнесу України	11
<i>Ноздріна Л.В.</i> Виміри економіки щастя на мікрорівні Університету	14
<i>Панковець М.П.</i> Роль МВФ як стабілізуючого чинника макроекономічної ситуації в Україні на порозі нової світової економічної кризи	17
<i>Стеблій Г.Я. Панковець М.П., Калинець К.С.</i> Методологічні проблеми в розвитку сучасної вітчизняної економічної теорії	20
<i>Танчак Я.А., Байор Н.</i> Економіка в стані всесвітнього карантину	23
<i>Теляк О.А.</i> Цифровізація економіки: неекономічні аспекти	26
<i>Федосенко Л.В., Иванова Т.И.</i> Информационно-коммуникационные технологии как определяющий фактор развития реального сектора экономики	28
<i>Химич І.Г., Мариненко Н.Ю.</i> Фондовий ринок як індикатор економічних процесів держави	31
<i>Штейнгауз Д.О.</i> Підходи до визначення сутності поняття «ринок житлової нерухомості»	34
<i>Янковский И.А.</i> Модели макроэкономического регулирования на основе микроданных	36
СЕКЦІЯ II. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ	39
<i>Tseliak A., Vuckijūnienė O.</i> Ekonomikos dolerizacija: faktai ir nuomonės	39
<i>Бакшеева О. А.</i> Питання валютної безпеки в умовах лібералізації валютного ринку в Україні	42
<i>Hirna O.J., Vernei O.J.</i> The transparency of revised versions of the National Bank of Ukraine assessment methodology of systemically important banks	45
<i>Грудзевич У.Я.</i> Вплив пандемічної кризи на банківську систему України	48
<i>Домрачев В.М., Семененко Т. О., Третиник В.В.</i> Моделювання впливу COVID-19 на динаміку капіталу банківської системи України	51
<i>Другова В.Т., Другов О.О.</i> Особливості поведінки споживачів фінансових послуг у контексті теорії поколінь	53
<i>Дудинець Л.А.</i> Шляхи розвитку фінансової інклюзії в Україні	56
<i>Жеребило І.В., Стецевич А.І.</i> Сутність і методологія фінансово-кредитного механізму	58
<i>Луцик М. В.</i> Вплив пандемії COVID-19 на розвиток безготівкових розрахунків	60

<i>Сідельник О.П., Євтух Л.Б.</i> Впровадження сучасних технологій продажу банківських продуктів	64
<i>Сидская О.В.</i> Цифровая трансформация банковской системы	66
<i>Sloboda L.Ya.</i> Licensing e-money institutions in the European Union as a way of transferring global capital flows	69
<i>Фостяк В. В.</i> Дистанційне банківське обслуговування	72
<i>Швець В.Є.</i> Діяльність банківського сектору України в умовах надзвичайних ситуацій	74

СЕКЦІЯ ІІІ. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

<i>Trembaczowski B.</i> Efektywność finansowa spółek Ukrainiskich notowanych na giełdzie Polskiej i Ukrainiskiej	77
<i>Vagner I.</i> How leverage can benefit your business	80
<i>Демко І.І.</i> Вимоги до формування управлінської звітності підприємства	82
<i>Клещєва С.А.</i> Основные стимулирующие факторы и ограничения развития краудфинансирования	84
<i>Кундря-Висоцька О.П.</i> Вплив доктрини сталого розвитку на вітчизняну систему обліку	87
<i>Любенко А.М., Карпачова О.В.</i> Особливості оформлення звіту незалежного аудитора	90
<i>Рудницький В.С., Рудницька О.В.</i> Сучасний погляд на суть та значення управлінського обліку в розвитку торгівельних підприємств України ...	92
<i>Савченко К.В.</i> Податкові фактори реалізації стабілізаційної політики держави	95
<i>Сарахман О.М.</i> Податкові зміни на час карантину в Україні	97
<i>Теляк О.А., Буцкюнене О.</i> Долларизация экономики: факты и мнения	99
<i>Хомуляк Т. І.</i> Підходи до організації обліку в ОСББ	102
<i>Шурпенкова Р.К.</i> Цифрова трансформація аналізу	104

СЕКЦІЯ ІV. МЕНЕДЖМЕНТ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ КОНТЕКСТ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Кліпкова О.І.</i> Концептуальні основи ефективного управління персоналом підприємства	106
<i>Комаринська З.М., Михайлович Х.О.</i> Окремі аспекти державного соціального страхування у Німеччині: досвід для України	108
<i>Сватюк О.Р., Прокопець А.В., Горінова О.В.</i> Подвійний диплом – унікальна можливість для здобувачів вищої освіти	110
<i>Сивякова М.В., Земляникіна А.Д.</i> Влияние технологий на рынок труда Украины: риск или новая модель будущего?	112
<i>Семів Л.К.</i> Соціальний захист в умовах карантинного ринку праці	114